

Vraag nr. 7
van 24 september 2004
van de heer KRIS VAN DIJCK

Europees Jaar Opvoeding door Sport – Evaluatie

De Europese Unie heeft 2004 uitgeroepen tot Europees Jaar van Opvoeding door Sport. De Europese Unie wil de educatieve rol van sport en de Europese dimensie hierin promoten. De Europese Unie kent een financiële steun toe aan passende initiatieven die voor de Europese Gemeenschap van belang zijn. Op de webstek van de Europese Unie lezen we dat hiervoor op Europees niveau 11,5 miljoen euro is uitgetrokken. Daarnaast wordt er verwezen naar de invloed die de Olympische Spelen en de Paralympics van 2004 in Athene, maar ook het Europees kampioenschap (EK) voetbal in Portugal zullen hebben op de uitstraling van de sport. De timing leek inderdaad perfect uitgekozen.

Op woensdag 21 januari 2004 werd het Europees Jaar van Opvoeding door Sport in Vlaanderen officieel geopend in de Topsportthall Vlaanderen in Gent. Vlaams minister van Onderwijs en Vorming Marleen Vanderpoorten lichtte in haar toespraak onder meer het proefproject topsportgymnastiek toe, alsook het nieuwe ontwerp van decreet dat de kwaliteitszorg in alle onderwijsvormen moet verbeteren. Vlaams minister van Wonen, Media en Sport Marino Keulen lichtte ter gelegenheid van de opening de Jeugdolympiade toe, een initiatief in het kader van het Europees Jaar van Opvoeding door Sport dat de jeugdsport nieuwe impulsen wil geven.

Navraag leert me echter dat lang niet alles rozengeur en maneschijn is. Zo was de interesse bij het veld beperkt. Met slechts 16 ingediende projectaanvragen (op drie verschillende instapmomenten!), waarvan er maar 3 in aanmerking genomen werden, kunnen we moeilijk van een succes spreken. De redenen zijn uiteenlopend. Zo gooiden onder meer de administratieve rompslomp en de noodzakelijke prefinanciering roet in het eten. Daarnaast werd er stevig geruzied tussen de gemeenschappen onderling over de verdeling van de koek. Het feit dat slechts één enkele school rechtstreeks kon participeren aan dit Europees project geldt in mijn ogen als een ultiem bewijs van falen.

Ten slotte is het me absoluut niet duidelijk wat er vanuit de Vlaamse Regering gedaan werd/wordt in

het teken van dit Jaar van Opvoeding door Sport.

Na de flop van 2003 als Europees Jaar van Personen met een Handicap (cfr. mijn vraagstellingen aan de voltallige Vlaamse Regering eind 2003), dreigt ook 2004 een echte teleurstelling te worden.

1. Klopt deze situatieschets? Kan de minister een gedetailleerd overzicht geven van de projectaanvragen (data, inhoud, budget, advies, ...)?
2. Wat is er in Vlaanderen dan wel gedaan rond dit Europees project? Hoeveel geld werd hieraan besteed?
3. Klopt het dat er hevige discussies tussen de gemeenschappen waren over de verdeling van de Europese middelen? Kan de minister hierover meer informatie verschaffen?
4. Welke initiatieven heeft de Vlaamse Regering genomen?

Wat is er terechtgekomen van de beloftes van de voorgangers van de minister, Vanderpoorten en Keulen?

Wat is de minister zelf nog van plan?

5. Op maandag 18 oktober is er een evaluatievergadering belegd met de verschillende lidstaten.

Waar vindt deze plaats en wie neemt hieraan deel namens onze regio? Wat is hiervan het resultaat? Welke klemtonen legt Vlaanderen/België?

6. Dreigt na de flop van 2003 als Europees Jaar van Personen met een Handicap ook 2004 inderdaad een echte teleurstelling te worden?

Hoe kunnen we dat verhelpen, want ook volgend jaar zal er een "Europees Jaar van" gelanceerd worden?

Ik begrijp het volkomen (gezien vraag 5) indien het antwoord pas in de week van 18 oktober wordt toegestuurd.

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers

Vandenbroucke (vraag nr. 16) en Anciaux (nr. 7).

Gecoördineerd antwoord

De participatie van Vlaanderen in het Europees Jaar van Opvoeding door Sport (EJOS) kan als volgt geschetst worden.

Op voorstel van de toenmalige minister van Onderwijs en Vorming werd een Vlaams comité EJOS opgericht. In dit comité hebben de vertegenwoordigers van alle organisaties die betrokken zijn bij schoolsport zitting, met name: de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS); de Vlaamse Studentensportfederatie (VSSF); de Bond voor Lichamelijke Opvoeding (BVLO); de Inspectie Onderwijs; het Instituut voor Sportbeheer (ISB), de Pedagogische Begeleiding Onderwijs; de universiteiten en het Bloso. Het voorzitterschap werd waargenomen door het Bloso en het secretariaat door de Stichting Vlaamse Schoolsport.

De leden van het comité hebben elk via hun eigen structuren bekendheid gegeven aan dit initiatief van de Europese Unie. Zij hebben daarbij een oproep gedaan bij alle school- en sportinstanties om, in het kader van dit Europees Jaar, conform de richtlijnen, Vlaamse projecten in te dienen. Naast directmailing hebben zowel Bloso als SVS via hun respectieve websites informatie over dit initiatief verspreid. Tevens werden, via het tijdschrift van de BVLO, alle leerkrachten Lichamelijke Opvoeding ingelicht. Het is juist dat het aantal ingediende projecten beneden de verwachtingen bleef. De oorzaak hiervan moet niet gezocht worden bij de Vlaamse sportstructuren. De lage respons is vooral te wijten aan de volgende factoren:

- het laattijdig op gang brengen van de campagne in 2003 door de Europese Unie zelf;
- de korte deadlines voor het indienen van projecten;
- de zware administratieve verplichtingen die door de Europese Unie aan de initiatiefnemers werden opgelegd (organisaties die niet over een professioneel secretariaat beschikken, hebben het zeer moeilijk om aan alle voorwaarden te voldoen);
- het feit dat de indieners ook (minimaal) 50%

van de financiële middelen zelf moeten inbrengen.

Globaal werden vanuit Vlaanderen zestien projecten ingediend. Het Vlaams comité EJOS heeft zeven projecten goedgekeurd. Deze projecten werden enerzijds beoordeeld op de inhoud en anderzijds getoetst aan de door de Europese Unie voor-opgestelde richtlijnen. De Europese Commissie heeft uiteindelijk beslist om drie Vlaamse projecten in aanmerking te nemen en te financieren. In een eerste fase (najaar 2003 - voorjaar 2004) werden twee projecten goedgekeurd, met name Spo-art en de actie "Mijn school heeft sportklas" voor een respectief bedrag van 5.000,00 € en 55.000,00 €. In de tweede fase (najaar 2004) werd nog een bijkomend project goedgekeurd, namelijk "Het Sportlint" voor een bedrag van 61.973,38 €.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger merkt in zijn situatieschets op dat er tussen de gemeenschappen onderling stevig geruzied werd over de verdeling van de koek. Dit is onjuist. Het Vlaams comité heeft op geen enkel moment vastgesteld dat er een probleem zou zijn of was over de verdeelsleutel 60/40 tussen de gemeenschappen.

Ten slotte moet nog worden opgemerkt dat de nationale comités die een openingsceremonie van het Europees Jaar van Opvoeding door Sport hebben georganiseerd, daarvoor een financiële steun konden krijgen. Voor de plechtige opening in Gent kon het Vlaams organisatiecomité rekenen op een financiële steun van 12.000 €.

Wat de uitvoering van de goedgekeurde projecten betreft, kan volgende informatie verstrekt worden.

1. De schoolsportactie "Mijn school heeft sportklas" werd effectief in het schooljaar 2003-2004 uitgevoerd. Alle informatie over deze actie was te vinden op de website van de Stichting Vlaamse Schoolsport. Tijdens de apothecose op 17 juni 2004 werden 2.108 scholen gelauwerd. In totaal namen 2.180 scholen deel aan deze actie. Het globale budget dat Bloso aan deze actie heeft besteed, is 111.800 €. De inbreng van de Europese Unie, die o.a. gebruikt werd om een Europese dimensie aan dit project te verlenen, bedroeg 55.000,00 €. De Europese dimensie van dit project werd verwezenlijkt door :

- a) de organisatie van een bijkomende actie die

SVS lanceerde "Sportend door Europa", waarbij scholen gestimuleerd werden om in klasverband op een sportieve wijze een afstand af te leggen. Alle afstanden van alle deelnemende klassen werden geïnventariseerd en op de website van SVS gesymboliseerd om aldus zo vaak mogelijk de Europese hoofdsteden rond te reizen;

- b) op de apotheose op 17 juni 2004 werden schoolsportexperten uit de ons omringende landen uitgenodigd om dit project als een voorbeeld van "good practices" voor te stellen;
 - c) het uitdragen van de Europese boodschap in alle promotiematerialen die voor deze actie specifiek werden aangemaakt.
2. Het project Spo-art van het Sint-Leocollege uit Brugge ontving, op voorwaarde dat de betrokken school een gelijkaardig bedrag inbracht, een beperkte tegemoetkoming van 5.000,00 € voor haar uitwisselingsproject rond sport en kunst. Uit het afrekeningsdossier zal moeten blijken of aan de gestelde voorwaarden werd voldaan.
 3. De Europese steun aan het project "Het Sportlint" van het Bloso heeft het mogelijk gemaakt om dit evenement te laten groeien en experts uit de schoolsport en Sport voor Allen uit te nodigen om kennis te maken met de doelstellingen en de management- en marketingaspecten van dit project. Over dit evenement is alle informatie te vinden op de Bloso-website.
 4. Verwacht wordt dat dit evenement, dat loopt van 4 oktober 2004 t.e.m. 16 oktober 2004, zal groeien van 8.000 deelnemers (in 2003) naar meer dan 20.000 deelnemers (in 2004). Het vooropgestelde budget van "Het Sportlint" bedraagt 331.000 €.

De organisatie van de Jeugdolympiade, een initiatief van voormalig minister van Sport Marino Keulen, kende een overdonderend succes. De doelstelling van Bloso was om met deze actie ongeveer 30.000 jongeren te bereiken. Uiteindelijk hebben niet minder dan 67.000 jongeren actief aan deze actie deelgenomen, die liep van januari tot april 2004. Op basis van vooropgestelde prestatiecriteria behaalden 33.453 jongeren een bronzen, 2.233

jongeren een zilveren en 900 jongeren een gouden medaille.

Wat de evaluatievergadering van 18 oktober 2004 betreft, was het "Vlaams comité Europees Jaar Opvoeding door Sport (EJOS)" aanwezig. Dit wil zeggen: SVS, Bloso en de leden van het Vlaams comité EJOS.

Volgende punten werden aangehaald.

1. Het beperkt aantal projecten dat financieel ondersteund kon worden. Vastgesteld wordt dat er in Europa beperkte middelen voor sport ter beschikking worden gesteld.
2. De overdreven (gebruiksonvriendelijke) administratie en het feit dat de dossiers niet op hun inhoud maar louter op hun administratieve correctheid worden beoordeeld.
3. De verwarring die ontstaan is uit het feit dat er enerzijds nationale en anderzijds multinationale projecten konden ingediend worden. Over de goedkeuring van multinationale projecten (waarbij meerdere landen waaronder Vlaanderen betrokken zijn) wordt éézijdig door de Europese Commissie beslist zonder enige vorm van inspraak of overleg met de betrokken nationale comités. Meer nog, de nationale comités hebben geen kennis van of inzage in de ingediende multinationale projecten, noch informatie over het al dan niet goedkeuren van deze projecten.
4. Kritische bedenkingen kunnen geformuleerd worden over de noodzaak van de betrokkenheid van een reclameadviesbureau in deze campagne. Vastgesteld werd dat de Commissie het Duitse bureau Media-Consulta belast heeft met de communicatie rond het Europees Jaar van Opvoeding door Sport en dat hiervoor in zeer belangrijke financiële middelen werd voorzien. De effectiviteit, efficiëntie en meerwaarde van deze beslissing kunnen ernstig in vraag worden gesteld. Men had beter in meer financiële middelen voor de nationale comités voorzien om de communicatie in elk land zelf te verzorgen.

Realisaties onder voormalig minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten

- De 2 extra lessen kleuterturnen zijn reeds

geïmplementeerd in het kleuteronderwijs.

- Het decreet betreffende de onderwijsgebonden sport werd op 5 mei 2004 door het Vlaams Parlement goedgekeurd.

Dit decreet houdt een schaalvergroting in waarbij de toenmalige organisaties voor schoolsport (SVS) en studentensport (VSSF) verzameld worden en ondersteund worden door sportorganisaties en deskundigen op vlak van (jeugd)sport. Het decreet voorziet in een gedecentraliseerde werking met provinciale ankerpunten voor kleuter-, lager, secundair, buitengewoon, hoger en universitair onderwijs, in een kwaliteitskader, in een organiek kader en in de financiering van een aantal Follo's (flexibele opdracht leraar Lichamelijke Opvoeding met de opdracht om de samenwerking tussen school, gemeente en clubs uit te bouwen).

- Topsportscholen

Vanaf dit schooljaar kunnen leerlingen secundair onderwijs vanaf de eerste graad A-stroom Topsport in het keuzegedeelte en de basisoptie kiezen en krijgen ze een ruimere studiekeuze in de 2de en 3de graad:

ASO-leerlingen krijgen nu, naast Topsport-Wetenschappen, in de derde graad ook de keuze voor Topsport-Wiskunde en Topsport-Moderne Talen;

TSO-leerlingen kunnen nu naast Topsport (lichamelijke opvoeding en sport) kiezen voor de combinatie Topsport-Handel.

- Proefproject topsportgymnastiek

Proefproject in een viertal basisscholen dat dit schooljaar geëvalueerd zal worden vooraleer er sprake is van voortzetting of uitbreiding.

De flop van 2003 heeft niet direct tot gevolg dat het EJOS 2004 een teleurstelling wordt aangezien sport een volwaardige inbedding in onderwijs heeft gekregen via de schoolsport, die dankzij het nieuwe decreet een nieuwe impuls kreeg. Dit nieuw decreet regelt de schoolsport in zijn geheel: van het kleuter- tot het universitair onderwijs en van de recreatie- tot de topsport.